

KOLÍŇÁČEK

Jarní psaní

Už nám na zelené stráni píše jaro první psaní
slova skládá z pampelišek podbělů a sasanek,
sluníčko mu z modrých dálek nakukuje do stránek.
Usmívá se, vidí v nich háčky z křídel motýlích
čárky žížal, tečky včel na kterých se třpytí pel ...

J. V. Sládek

Okénko

Připomeňme si společně co hezkého jsme prožili v uplynulých měsících.

Taneční kavárna

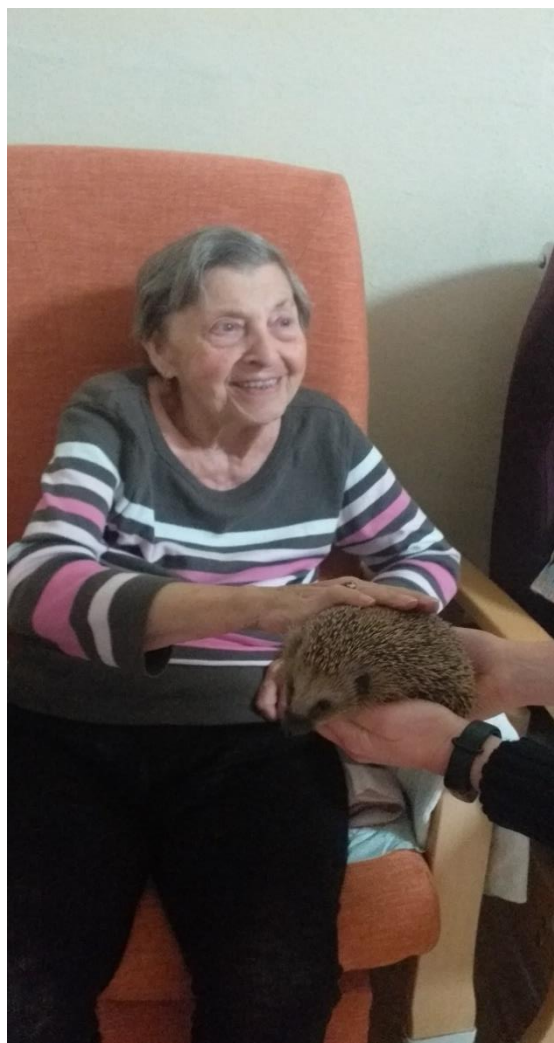
Maškarní kavárnička

Maškarní kavárnička

Smysly zvířat

Sportovní turnaj ve hře Boccia

Na pozvání pedagogů a žáků Základní a praktické školy v Kolíně jsme se zúčastnili turnaje ve hře Boccia. Co to vlastně ta „boča“ je?

Boccia [bočča] je sport podobný francouzské pétanque určený lidem s těžkým tělesným postižením, kteří jsou odkázáni na invalidní vozík. Původně byla zamýšlena jako hra pro lidi postižené dětskou obrnou, v dnešní době ji však provozují i sportovci s jinými vážnými poruchami hybnosti.

V roce 1984 se Boccia stala paralympijským sportem s jasně danými pravidly. V roce 2008 ji provozovali sportovci s tělesným postižením ve více než 50 státech.

Naše družstvo „Pohodáři“

Hráči mají k dispozici dobře uchopitelné kožené míčky červené a modré barvy, podle nichž jsou rozděleni v družstvech. Důležitou roli hraje bílý míček, tzv. „Jack“, jeho vhozením do pole určený hráč zahajuje hru, ostatní se pak postupně snaží dostat míčky své barvy co nejbližší k Jacku. Vyhrává ten, jehož míčky jsou u Jacka v početní převaze. Boccii je možné hrát v tříčlenných družstvech, párech i jednotlivcích.

V plném nasazení

Hrací souprava míčků

Oslava Mezinárodního dne žen 22. 3. 2023

MDŽ jsme letos oslavili se zpožděním, ale o to veseleji! Samozřejmě nesměla chybět živá hudba a květina pro každou ženu.

OSLAVENCI

V DUBNU

Slaví narozeniny: Libuše Horynová,

Marie Posejpalová, Marta Skokanová, Gustava Veselá

Marta Cikánová, Hana Glanzová, Eva Křapková,

Květa Levová, Rajnyšová Iva, Marie Važánová, Eva Botková

Svátek: Ivana, Miroslava, Irena, Marcela, Vojtěch, Jiří, Jaroslav

V KVĚTNU

Slaví narozeniny: Marie Řeháková, Vlasta Viltová, Jarmila Pivničková,

Janouchová Jana, Ludmila Kuklíková, Krausová Marie, Kovaříková

Božena, František Čermák, Blanka Nášelová, Jitka Bulíčková

Svátek: Blažena, Stanislav, Den Matek, Monika, Jana,

V ČERVNU

Narozeniny slaví: Helena Štěpánová, Kovaříková Božena, František Čermák,
Kozáková Miroslava, Josef Zajíc

Svátek:

Iveta, Stanislava, Milan, Květa, Zdeňka, Jan,

Ladislav, Petr a Pavel

Všem srdečně Blahopřejeme!

VELIKONOCE

VELIKONOCE

Velikonoce (latinsky pascha) jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem, oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Vedle toho jsou Velikonoce obdobím lidových tradic spojených s vítáním jara, které s náboženským svátkem souvisejí jen volně. V užším náboženském pojetí se Velikonocemi míní pouze slavnost Zmrtvýchvstání Páně neboli Vzkříšení Krista (Boží hod velikonoční), ke kterému mělo dojít třetího dne po jeho ukřižování, resp. vigilie na Bílou sobotu („velká noc“), v širším pojetí se jimi myslí Velikonoční triduum (přičemž období od Zeleného čtvrtka až do sobotní vigilie je vlastně součástí postní doby, tedy ne doby velikonoční, toto pojetí je tedy terminologicky ne zcela správné), v nejširším smyslu pak celá doba velikonoční, tedy padesátidenní období od neděle Zmrtvýchvstání do letnic. Kristovo ukřižování se událo kolem roku 30 či 33.

Velikonoce jsou pohyblivý svátek, datum se rok od roku mění. V západní křesťanské tradici neděle Zmrtvýchvstání připadá na první neděli po prvním jarním úplňku po rovnodennosti, tedy na měsíc březen či duben.

Velikonoce kromě svého křesťanského obsahu zahrnují také lidové zvyky spojené s jarní obnovou přírodních sil a zahájením zemědělských prací. Objevují se tak různé obyčeje a magické praktiky, které mají zajistit ochranu a plodnost.

VELIKONOČNÍ SYMBOLY

V křesťanství je **beránek Boží** jedním ze symbolů Ježíše Krista, neboť obrazně podle křesťanské víry on je beránek, obětovaný za spásu světa.

Kříž je nejdůležitějším z křesťanských symbolů, protože Kristus byl odsouzen k smrti ukřižováním.

Tento trest patřil k trestům nejvíce krutým a ponižujícím. Tento symbol je ale mnohem starší. Ukřižování odpovídá zimnímu slunovratu, kdy Slunce vstupuje do souhvězdí Jižního kříže.

Bohoslužba velikonoční vigilie začíná zapálením **velikonočního ohně**, který symbolizuje vítězství Ježíše Krista nad temnotou a smrtí. Zapalují se svíce.

Dalším z velikonočních symbolů je **vajíčko**, symbol nového života, neboť samo zárodek života obsahuje. V mnoha kulturách je vejce symbolem plodnosti, života a vzkříšení. Už ve starověkém Egyptě či Persii se na svátky jara barvila červeně vajíčka (červená jako symbol dělohy). Zdobení skořápek vajec však může sahát až do pravěku. V souvislosti s lidovou tradicí se zvyk tato vejce malovat udržuje i nadále (označení „kraslice“ je pak odvozeno od červené barvy).

Kočky symbolizují palmové ratolesti, kterými vítali obyvatelé Jeruzaléma přicházejícího Krista. Tradičním křesťanským zvykem je jejich svěcení na Květnou neděli a používání popela z jejich spálení o Popeleční středě.

Ačkoli mnoho nenáboženských tradic má své kořeny v křesťanské symbolice, některé velikonoční symboly můžeme vystopovat až z předkřesťanské doby. Například **zajíček** má zřejmě původ v pohanských rituálech oslavujících příchod jara, avšak např. v byzantské ikonografii představoval zajíc Krista. Symbolika zajíce pochází z tradice oslav svátku pohanské bohyně plodnosti Eostre. Z jejího jména je odvozeno slovo Easter, anglický název křesťanských Velikonoc. Podle legendy bohyně Eostre proměnila ptáčka, který umrzl ve vánici, v zajíce. On pak z vděčnosti každé jaro kladl vejce jako pták.

Velikonoční tradice (zvyky)

Řehtání – od čtvrtka do soboty chodili po vsi chlapi školou povinní a nahrazovali zvony, které odletěly do Říma. Na **Zelený čtvrtek** se šlo po škole a navečer, na **Velký pátek** ráno před školou, po škole a na večer a naposledy na **Bílou sobotu ráno**. Chodili tak aby obešli celou vesnici a u každého křížku se modlili. Na **Velký pátek** v podvečer obešli ves dům od domu kde vykoledovali nějaké vajíčko, sladkost – sušené švestky, křížaly či drobné mince. Nejstarší z chlapců se nazýval kaprál. V některých oblastech měli slaměného Jidáše.

V Česku je prastarou tradicí hodování a pomlázka. Na Velikonoční pondělí ráno muži a chlapi chodí po domácnostech svých známých a šlehají ženy a dívky ručně vyrobenou pomlázkou z vrbového proutí. Pomlázka je spletena až z dvaceti čtyř proutků a je obvykle od půl do dvou metrů dlouhá a ozdobená pletenou rukojetí a barevnými stužkami. Podle tradice muži při hodování pronášejí koledy. Nejznámější velikonoční koledou je tato krátká říkanka: „*Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný, nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý, slepička vám snese jiný...*” Ačkoli může být vyšlehání bolestivé, není cílem způsobovat příkoří. Spíše

je pomlázka symbolem zájmu mužů o ženy. Nenavštívené dívky se mohou dokonce cítit uražené. Vyšupaná žena dává muži barevné vajíčko jako symbol jejích důků a prominutí. Pověst praví, že dívky mají být na Velikonoce vyšlehány, aby zůstaly celý rok zdravé a uchovaly si plodnost. V některých oblastech ženy mohou pomlázku oplatit odpoledne, kdy vylívají na muže a chlapce kbelíky studené vody. Zvyk se napříč českými zeměmi mírně mění. Jiný výklad pomlázky – odvozeno od pomlazení, tj. omlazení. Proto muži používají mladé proutí s největším podílem „životní síly“, kterou jakoby předávají vyšlehané osobě. Z téhož důvodu ženy dávají jako odměnu za omlazení vajíčko, prastarý symbol nového života

Méně známé koledy:

- "Kázal kadlec i kadlička, aby daly tři vajíčka, jedno modrý a dvě rudý, kuřice vám snesou jiný."
- "Na zeleném proutku, u nás doma v koutku, vajíčko se protáčí, moje milá otáčí."

Dále se chodí hrkat na hrkače a řehtačky, dříve se věřilo v odhánění zlých duchů a sil zjara od dědin a vesnic, po christianizaci, aby "odlétly zvony do Říma".

Ve Spojených státech jsou velikonoční svátky náboženským svátkem, takže mnoho amerických rodin mimo návštěvy kostela se schází kolem zdobených velikonočních vajíček v sobotu večer a jejich „lovu“ v neděli ráno. Podle dětských pohádek byla vajíčka během noci přinesena Velikonočním zajíčkem a poschovávána po domě a zahradě, aby počkala na děti, až se probudí. Po lovu pak začíná „*Easter Egg Roll*“, při které děti současně koulejí vajíčko z kopce a doufají, že jejich vajíčko vyhraje závod.

V Anglii tradičně ženy přivazují muže k židlím a za propuštění požadují peníze.

V Norsku je, kromě lyžování v horách a malování vajíček, tradicí řešení vražd. Všechny velké televizní stanice vysílají kriminální a detektivní příběhy, jako je například Hercule Poirot nebo další příběhy od Agathy Christie. Také noviny otiskují články, ze kterých mohou čtenáři zkusit odvodit, kdo je pachatelem. Samozřejmě také vychází mnoho knih. Dokonce i krabice od mléka bývají potištěny příběhy s vraždami

Lidové pranostiky na Duben

- Březen - za kamna vlezem; duben ještě tam budem.
- Sníh dubnový jako mrva pohnojí.
- Duben chladný, deštivý, úroda nás navštíví.
- Je-li v dubnu teplý déšť, hojné požehnání jest.
- Duben hojný vodou - říjen vínem.
- Když duben laškuje, bývá mnoho sena a obilí.
- Hodně-li v dubnu vítr duje, stodola se naplňuje.
- Hřmí-li v dubnu, konec mrazům.
- V dubnu hrom - nebojí se mrazu strom.
- Čím kvete trní později, tím méně se urodí sena a obilí.

Květnové pranostiky

- Studený máj - v stodole ráj.
- Když se v máji blýská, sedlák si výská.
- V máji aby ani pastýřova hůl neoschla.
- Májová vlažička - naroste travička; májový deštíček - poroste chlebiček.
- Když máj vláhy nedá, červen se předá.
- Když kvete bez ať kvete i víno.
- Může-li se na začátku května schovat vrána v žitě, lze očekávat dobrou žeň.
- Prší-li na začátku května, bývá víno v nebezpečí.
- Máj má být chladný, ale ne studený.

Červen a jeho pranostiky

- Chladný květen, červen vlažný - je pro sýpky, sudy blažný.
- Červen studený - sedlák krčí rameny.
- Pláče-li červen a neoschne žitko, v zajících, koroptvích budem mít řídko.
- Je-li červen mírný, nebude v prosinci mráz silný.
- V červnu se ukáže, co dá Pán Bůh na daře.
- Hodně pavučin v přírodě věští trvale pěkné počasí.

Kvíz

Poznáte tyto krásné pěvce?

Správné odpovědi naleznete na straně číslo 15.

Z RECEPTŮ NAŠICH BABIČEK

VELIKONOČNÍ HLAVIČKA

Klasická velikonoční nádivka se na venkově kdysi připravovala s droby a masem z hlavy jehňat, které se k ní pekly, odtud je prý název „hlavička“. Tento zvyk už se sice vytratil, ale velikonoční nádivce zůstal název i povinnost uplatnit v ní co nejvíc jarního zeleného lupení, zejména super zdravé kopřivy. Příprava nejlepší velikonoční hlavičky je jednoduchá a prostá, ale nakypření sněhem udělá své – nádivka bude krásně nadýchaná.

Suroviny

rohlíky nebo housky **5 ks**

vařené uzené maso **200 g**

vývar z masa **200 ml**

vejce **4 ks**

máslo **75 g** + na vymazání

jarní zelené listy, zejména kopřivy, popenec, medvědí

česnek nebo špenát **2 velké hrsti**

- hladkolistá petržel **1 hrst**
- muškátový oříšek
- sůl (sůl a čerstvě namletý pepř)

Troubu předehřejte na 150 °C. Pečivo nakrájejte na malé kostky. Dejte ho na plech a nechte asi 15 až 20 minut sušit. Teplotu trouby zvyšte na 180 °C. Mezitím zelené listy prolijte na cedníku vroucí vodou nebo je krátce povařte/spařte ve vroucí osolené vodě. Propláchněte studenou vodou, nechte okapat, vymačkejte přebytečnou vodu a nakrájejte nadrobno. Petržel nasekejte nadrobno. Uzené maso nakrájejte na kousky. Vejce oddělte. Žloutky rozšlehejte v míse. Bílky se špetkou soli vyšlehejte na tuhý sníh. Formu vymažte rozpuštěným máslem. Suché pečivo v míse zalijte vývarem a opatrně promíchejte. Přidejte uzené maso, petržel, spařené listy, žloutky a máslo. Dochutěte solí, pepřem a muškátovým oříškem. Zlehka promíchejte, pak přidejte trochu sněhu a opět zlehka promíchejte. Nakonec zpracujte zbylý sníh lehkým zatíráním stěrkou. Nádivku rozetřete do pekáčku, vložte do trouby a pečte asi půl hodiny dozlatova.

MANDALA NA DUBEN

Níže budou barevné kopie obrázků našich klientů a dále otištěná povídka od klientky. A ještě také krátký testík na trénování paměti.

Lepší paměť pro hezčí život

Vytvořte ke každému ze slov co nejvíce synonym

Příklad: vedro: horko, teplo

Šarm.....

Dopis.....

Pře.....

Omyl.....

Záliba.....

Padouch.....

Žal.....

Záře.....

Panovník.....

Vesnice.....

Správné řešení Ptačího kvízu: *Vrabec domácí, Červenka obecná*

Z tvorby našich klientů

U jedné malé vesničky v podkarkonoši, žily dvě kamarádky. Znaly se už od malička. Bydlely totiž vedle sebe. Jedna se jmenovala Markéta, ta druhá Těra. Narodily se ve stejný den. Markéta v 11 hod. a Těra v 13 hod. Když byly malé, hrály si ~~spolu~~ na zahrádě, chodily spolu do školky, potom do školy. V třídě jely se školou na lyžařský výcvik, jednou odpoledne, když měly volno, šly se projít kolem chaty. Setkaly se tam s klukama, ty tam byli taky na lyžačku. Náhodou chodili do stejné školy, jen o třídu výš. Kamarádily se. Potom se scházely i po škole. Zamítovaly se do sebe. Markéta s Jarolou a Těra s Jirkou. Byla to jejich první láska. Když kluci vyšli školu, pokračovali na průmyslovce. Děvčata šla na učení kadeřnice. Už neměli tolik času aby se scházeli, tak si psali samičkový psaníčka. Nakonec to dopadlo tak, že se oba páry brali ve stejný den, a pořád se scházejí.
